

INFO

- Prijs incl.: € 1.379,-
- Distributie: Yamaha Music Central Europe Branch NL
- Internet: www.yamaha.nl, www.global.yamaha.com, www.yamahasynt.com

Downloads

- Pdf handleiding
- Video

SPECIFICATIES

- analoge twaalfkanaals-mixer met firewire audio-interface en daw-integratie
- 8 mono inputs met mic-preamp, fantoomvoeding en insertiepoint
- 4 stereo inputs
- 2 track-in
- stereo-out
- 3-bands-eg per kanaal
- control room-out A/B/C (surround)
- 2 aux-outs
- midi-in/out
- ingebouwde reverb
- sweet spot-functie bij surroundgebruik
- morphing compressor per track
- daw-transportfuncties
- daw-trackselectie
- talk-back-functie
- control room speaker-selectie
- pedalaansluiting
- afmetingen 146x561x515mm
- gewicht: 14kg
- geleverd met Cubase A14

en lange, niet-geautomatiseerde faders. Alle kanalen hebben On (in plaats van Mute) en solo-knoppen, en kunnen behalve naar de stereo-bus ook naar de rec-bus worden gestuurd. Hiermee kun je een stereo opname maken, parallel aan de stereo-out. Vreemd genoeg beschikt de mixer niet over digitale ingangen of uitgangen. Wel zit er midi op, wat via firewire een midi-poort oplevert voor de aangesloten computer.

Cubase only

Behalve als analoge mixer werkt de n12 als firewire audio-interface. De twaalf ingangen komen als twaalf monosporen in je daw binnen. Ook kan de n12 als externe mixer voor een daw gebruikt worden. Dat werkt met alle audio-software, wat niet geldt voor de transport-functies van de n12, die alleen functioneren met Cubase. Naast de standaard transport-

functies kun je cycle en click activeren of tracks in opname zetten.

De n12 heeft een neutrale en heldere sound. De equalizer is vrij simpel en niet altijd even mooi – vooral in het laag wordt het snel modderig – maar hier kan het highpass filter goed van pas komen. Leuk is de ingebouwde reverb, die drie standen heeft (plate, room, hall), en prima klinkt. Fijn om vocalen en drums net wat meer ruimte te geven. Elk kanaal beschikt nog over een compressor met vijf presets waartussen je traploos kunt morphen. Behalve de hoeveelheid compressie valt er niets in te stellen. Wel kun je nieuwe presets downloaden en vanaf je computer naar de n12 sturen.

Conclusie

De n12 is vooral een no-nonsense analoge mixer, met een prima firewire audio-interface

en als extra handigheidje de speakersselectie- en surroundfunctie. De daw-integratie lijkt wat ondoordacht en is beperkt tot Cubase-transportfuncties, trackselectie en doorgifte van audiosporen over de mixerkanalen. Maar heb je daar voldoende aan en beschik je over voldoende ruimte – de n12 is vrij fors uitgevallen – dan kan dit een bijzonder nuttig apparaat zijn voor homestudio's en oefenruimtes waar wel eens wat opgenomen wordt. ■

HET OORDEEL

- + control room speaker-selectie
- + voorbereid op surround
- + cubase-integratie
- geen digitale i/o
- transportfuncties werken enkel met Cubase
- installatie veel uitzoekwerk

advertentie

Cubase onder controle

Met de n-serie mixers haalt Yamaha de familiebanden met Steinberg aan, en maakt zo integratie van mixer en daw's mogelijk.

Door Stefan Robbers > stefan@interface.nl

Yamaha is alweer enige tijd eigenaar van Steinberg, en dus ook van Cubase. Op de bovenzijde van de n-serie Yamaha mixers – naast de hier geteste twaalfkanaalsversie ook verkrijgbaar in een achtkanaalsuitvoering – prijkt dan ook een 'Cubase ready'-logo. Maar de n12 is bovenal een analoge mixer met ingebouwde firewire-geluidskaart. Het idee is enigszins vergelijkbaar met de (digitale) Yamaha O1X, alleen ontbreken bij de n12 de faderautomatisering en de hui-emulatie. Wat wel bleef, was het mlm-protocol, Yamaha's eigen methode om computers en diverse Yamaha-apparaten, audio en andere

data te laten uitwisselen via de firewire-bus. Dit protocol zorgde in het verleden nogal eens voor problemen door hoge processor-belasting en instabiliteit. Daarvan is niets meer merkbaar: de mixer wordt meteen door de driver herkend en functioneert probleemloos.

Zoekplaatje

Dat geldt overigens alleen voor Windows-gebruikers, want Mac drivers staan niet op de installatie-dvd. De handleiding helpt je helaas weinig verder, maar de website biedt gelukkig uitkomst. Daar blijkt dat Cubase A14, bijgeleverd in versie 4.01 (voor Windows en Mac, dat wel) inmiddels is geüpdate naar

4.5.2. De Syncrosoftlicentie voor de software blijft nog even hangen bij de installatie, maar een update verricht ook hier wonderen. Maar Cubase herkent de n12 niet vanzelf: je moet eerst nog een setje tools installeren die, je voelt de bui al hangen, alleen op de Yamaha-site blijken te staan. De installatie is tijdrovend en zit voor een beginner vol met potentiële valkuilen. En dat terwijl de kleinere home- of project-studio juist de beoogde doelgroep vormt.

Surround

Yamaha heeft de n12 uitgerust met een aantal handige snuffjes. Zo kun je zonder extra hardware gemakkelijk tussen meerdere speakersets schakelen en een subwoofer aanzetten. Op deze manier is ook een 5.1 surround speaker-set te gebruiken met deze mixer. De twaalf kanalen, waarvan acht met preamp en fantoomvoeding, beschikken over een driebands-eg

KRK SYSTEMS
www.krksys.com

Level the playing field.

ERGO (enhanced room geometry optimization) from KRK
From a technology standpoint, your studio can easily be considered professional quality – while your room and acoustics likely come up short. Room reflections, offending frequencies and standing waves can have a harsh effect on your mix. By measuring, analyzing and correcting your sound environment, you can get that much closer to having a perfect room. And, unlike acoustic treatments and construction, ERGO travels with you. The system consists of a base unit, microphone and "RoomPerfect" control software. ERGO uses multiple measurements and proprietary algorithms to create a 3D image of the room, and then applies 1,024 dynamic filters to control the audio environment. ERGO produces the best mix for a given room: a mix that will translate better to other listening environments, since it was mixed in a "perfect" room.

MWORKS
Celintuurbaan 180, 3051 KD Rotterdam, tel.: +31 (0)10 211 01 70, fax: +31 (0)10 211 01 79, email: info@mworksonline.com, web: www.mworksonline.com